

जिल्हा निवड समिती, हिंगोली
तलाठी पदासाठी लेखी परीक्षा (५ ऑगस्ट २०१२)

- १) हिंगोली जिल्ह्याच्या सीमेवरील नसलेला जिल्हा कोणता ?
A) नांदेड B) वाशिम C) यवतमाळ D) लातूर
- २) हिंगोली जिल्ह्याच्या पालकमंत्री यांचकडील खाते कोणते ?
A) अर्थ B) जलसंपदा C) महिला व बालकल्याण D) महसूल
- ३) ..... यांनी 'भारत सेवक समाजाची' स्थापना केली.
A) गोपाळ गणेश आगरकर B) गोपाळ कृष्ण गोखले C) महात्मा ज्योतीबा फुले D) लाला लजपतरॉय
- ४) 'सारे जहाँ से अच्छा हिंदोस्ताँ हमारा' या लोकप्रिय राष्ट्रगीतेचा रचयिता ..... हा होय.
A) समीमुल्ला B) सादिक अली C) महंमद इकबाल D) मजरुह अली
- ५) 'डिव्हाइन लाईफ' हे आत्मचरित्र कोणाचे आहे ?
A) अरविंद घोष B) स्वामी दयानंद C) डॉ. भाऊ लाड D) रमाबाई रानडे
- ६) गॅंडा या प्राण्यासाठी प्रसिद्ध राष्ट्रीय उद्यान काझरिंगा ..... राज्यात आहे.
A) आसाम B) पश्चिम बंगाल C) उत्तर प्रदेश D) मध्यप्रदेश
- ७) जळगाव जिल्ह्यात कोणत्या फळेच उत्पादन मोठ्या प्रमाणावर होते ?
A) द्राक्षे B) स्ट्रॉबेरी C) बोर D) केळी
- ८) हिराकुड धरण हे कोणत्या नदीवर आहे ?
A) गोदावरी B) भागीरथी C) हुबळी D) महानदी
- ९) 'ग्रामगीता' कोणी लिहिली आहे ?
A) दादोबा तर्खडकर B) लोकहितवादी C) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज D) नामदेव
- १०) ..... समाजसुधारकाने उक्तीप्रमाणे कृती करून पहिला विधवा विवाह केला.
A) विष्णुशास्त्री पंडित B) र. धो. कर्वे C) कृष्णशास्त्री चिपळुणकर D) डॉ. रा. गो. भांडारकर
- ११) महाराष्ट्राचे 'मार्टीन ल्युथर' म्हणून कोणास ओळखले जाते ?
A) कर्मवीर भाऊराव पाटील B) महात्मा फुले C) शाहू महाराज D) वि. रा. शिंदे
- १२) ३००९ ते ४५०० या लोकसंख्येसाठी ग्रामपंचायतीनी सदस्य संख्या ..... एवढी असते.
A) ११ B) १३ C) १५ D) १७
- १३) जिल्हा परिषदेचा प्रमुख प्रशासन अधिकारी ..... हा असतो.
A) जिल्हाधिकारी B) मुख्य कार्यकारी अधिकारी C) विभागीय आयुक्त D) वरील सर्व
- १४) राज्यसभेचे पदसिद्ध अध्यक्ष कोण असतात ?
A) राष्ट्रपती B) महान्यायवादी C) उपराष्ट्रपती D) पंतप्रधान
- १५) लोकसभेचा कार्यकाळ ..... वर्षे असतो.
A) ५ वर्षे B) ६ वर्षे C) स्थायी D) वरील सर्व
- १६) महाराष्ट्र विधानसभेची सभासद संख्या..... आहे.
A) ७८ B) २३८ C) २८८ D) ५४५
- १७) 'अर्थशास्त्राचा जनक' कोणाला म्हणतात ?
A) कार्ल मार्क्स B) अँडम स्मीथ C) थॉमस माल्स D) जे. एम. केन्स
- १८) 'शून्याधारीत अंदाजपत्रकाचे जनक' कोणाला म्हणतात ?
A) डॉ. ब्रह्मानंद B) पीटर पीहर C) शंकरराव चव्हाण D) डॉ. धनंजय गाडगीळ
- १९) 'बीगबुल' ही संकल्पना खालीलपैकी ..... क्षेत्राशी संबंधित आहे.
A) औद्योगिक मंदी B) शेअर बाजार C) बाँकिंग क्षेत्र D) पशुपालन
- २०) आदिवासी समाजाने पर्यावरणासाठी केलेले आंदोलन ..... हे होय.
A) सर्वोदय आंदोलन B) रास्तारोको आंदोलन C) शेतकऱ्यांचे आंदोलन D) चिपको आंदोलन
- २१) औद्योगिक क्रांती प्रथम कुठे झाली ?
A) फ्रान्स B) जर्मनी C) रशिया D) इंग्लंड

- २२) अन्नधान्याच्या उत्पादनापैकी कशाचे उत्पादन भारतात अधिक होते ?
 A) गहू B) ज्वारी C) मका D) भात
- २३) राष्ट्रीय स्तरावरील कृषी वित्त पुरवठा करणारी संस्था ..... ही होय.
 A) भूविकास बँक B) नाबार्ड C) प्रादेशिक ग्रामीण बँक D) आर. बी. आय.
- २४) गव्हाचे पीक ..... हवामानात चांगले येते.
 A) उष्ण B) थंड C) दमट D) वरील सर्व
- २५) ३, ६, ९, १२ ?
 A) २१ B) १४ C) ४२ D) १५
- २६) समानार्थी शब्दाचा योग्य पर्याय ओळखा : मृत्तिका
 A) रेती B) जमीन C) माती D) धरती
- २७) समानार्थी शब्दाचा योग्य पर्याय ओळखा : मत्कुण
 A) डास B) माशी C) डेकूण D) पिसू
- २८) 'चांदणे' या शब्दाला समानार्थी नसलेला शब्द कोणता ?
 A) कौमुदी B) तारका C) ज्योत्स्ना D) चंद्रिका
- २९) विरुद्धार्थी शब्दाचा योग्य पर्याय ओळखा. मूढ
 A) शिरोमणी B) दिडमूढ C) अतिशहाणा D) शहाणा
- ३०) विरुद्धार्थी शब्दाचा योग्य पर्याय ओळखा : कृपण
 A) कंजूस B) उधळ्या C) खड्ग D) काटकसरी
- ३१) 'घृष्णेश्वर' या शब्दातील व्यंजनांची संख्या किती ?
 A) चार B) पाच C) लोकतंत्र D) जनतंत्र
- ३२) 'स्वतंत्र' या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द कोणता ?
 A) परतंत्र B) पारतंत्र्य C) लोकतंत्र D) जनतंत्र
- ३३) शुद्ध शब्दाचा पर्याय ओळखा.
 A) बुभुक्षित B) बुभूक्षित C) बुभुक्षित D) बुभुक्षीत
- ३४) खालील शब्दातील अशुद्ध शब्दाचा पर्याय ओळखा.
 A) लुटलुट B) दुडुदुडू C) मुळमुळु D) बारीकसारीक
- ३५) 'अकलेचा कांदा' हा आलंकारिक शब्द कोणासाठी वापरतात ?
 A) अतिशय विद्वान माणूस B) अतिशय मूर्ख माणूस C) अतिशय चैनी माणूस D) अतिशय श्रीमंत माणूस
- ३६) शब्दसमूहाबद्दल योग्य पर्याय ओळखा : मासोळीच्या डोळ्यांसारखे डोळे असणारी.
 A) कामाक्षी B) कमलाक्षी C) नीलाक्षी D) मीनाक्षी
- ३७) खालीलपैकी चुकीचा अर्थ असलेले वाक्यप्रचार कोणता ?
 A) निगराणी करणे - काळजी घेणे. B) भ्रमनिरास होणे - वास्तवाची कल्पना येणे.
 C) मंत्रमुग्ध होणे - भारावून जाणे D) डोळे लावून बसणे - डोळे मिटून बसणे.
- ३८) वाक्यप्रचाराचे अर्थाचे पर्याय ओळखा : विसंवाद असणे.
 A) एकमेकांशी न जमणे B) जवळीक निर्माण होणे C) विचका होणे D) गोंधळून जाणे
- ३९) म्हणीच्या योग्य अर्थाचा पर्याय ओळखा : बावळी मुद्रा देवळी निद्रा
 A) गुणवान असल्याचे भासवणारे गुणी असतातच असे नाही. B) सारे वैभव गेले तरी खुणा शिल्लक राहतात.
 C) दिसण्यात बावळट, पण व्यवहार चतुर माणूस. D) दिसण्यास श्रीमंती पण प्रत्यक्षात तिचा अभाव.
- ४०) 'राजेश व्यायाम करतो' या वाक्याचा रीती भूतकाळ असलेले वाक्य कोणते ?
 A) राजेश व्यायाम करत होता. B) राजेशने व्यायाम केलेला आहे.
 C) राजेश व्यायाम करत असे. D) राजेश व्यायाम करित असतो.
- ४१) प्रयोग ओळखा : सारे पोपट उडाले.
 A) सकर्मक कर्तरी B) अकर्मक कर्तरी C) कर्मणी D) भावे
- ४२) भावे प्रयोग नसलेल्या वाक्याचा पर्याय ओळखा.
 A) मुलाने अभ्यास केला. B) मुलाने गाईला बांधले. C) मुलाने चोराला पकडले D) सांजावले
- ४३) 'पुण्याहून' या शब्दातील विभक्ती कोणती ?
 A) चतुर्थी B) पंचमी C) षष्ठी D) सप्तमी
- ४४) त्यांनी रामला ओळखले व घरी घेऊन गेले. हे वाक्य कोणत्या काळातील आहे.
 A) पूर्ण भूतकाळ B) चालू वर्तमानकाळ C) भविष्य काळ D) यापैकी नाही

- ४५) 'खडा' या शब्दाचे अनेकवचन खालीलपैकी कोणते ?
 A) खडी B) खडे C) खेडी D) खोडी
- ४६) खालीलपैकी एकवचनी नाम कोणते ?
 A) दिशा B) आज्ञा C) सभा D) जाऊ
- ४७) खालीलपैकी नपुसकलिङ्गी शब्दाचा पर्याय ओळखा.
 A) नदी B) नाला C) ओहळ D) पाणी
- ४८) 'धांदरट धनश्री धावताना धपकन पडली' या वाक्यातील क्रियाविशेषण ओळखा.
 A) धांदरट B) धावताना C) धपकन D) पडली
- ४९) अधोरेखित शब्दाची जात ओळखून योग्य पर्याय निवडा. साहस हे जीवनासाठी मिठासारखे आहे.
 A) सामान्यनाम B) भाववाचकनाम C) विशेषनाम D) धातुसाधीतनाम
- ५०) संधीचा अचूक पर्याय निवड : चिदानंद
 A) चिंता + नंद B) चिद् + आनंद C) चित् + आनंद D) चितः + आनंद
- Choose the correct meaning of the idioms from the given alternatives :
- ५१) Keeping the wolf from the door.
 A) Keeping off starvation B) a bitter and deadly struggle
 C) excellent work D) come into close contact
- ५२) Black sheep
 A) good characters B) bad characters C) black in colour D) fair coloured
- ५३) gall and worm wood
 A) hateful B) most decidedly C) ran off D) maintained his position
- ५४) Collect
 A) gather B) disperse C) discord D) diffuse
- ५५) Matriarch
 A) patriarch B) orthodox C) manly D) secular
- ५६) Gruesome
 A) Dangerous B) pleasing C) repulsive D) fearsome
- ५७) Select the sentence having faulty arrangement of words in a sentence.
 A) The dog bit the horse B) The king wears a crown
 C) The child is asleep D) Few people learn anything that is worth learning easily.
- ५८) Identify the figure of speech of underlined word : He is a brave boy.
 A) exclamation B) climax C) interrogation D) Pun
- ५९) Choose the odd - Man out
 A) Brave - braver B) fine - finer C) white whiter D) large - largest
- ६०) Identify the part of speech of underlined word : He is a brave boy.
 A) Adjective B) Pronoun C) Verb D) Adverb
- ६१) The noun 'quality' is .....
 A) proper noun B) abstract noun C) collective noun D) common noun
- ६२) The earth ..... round the sun.
 A) move B) moves C) moved D) moving
- ६३) I ..... him for a long time.
 A) know B) have known C) am knowing D) none of these
- ६४) Noun / of us / have / seen God.
 (A) (B) (C) (D)
- ६५) The / mob / have gathered / together
 (A) (B) (C) (D)
- ६६) He advised / his friends / to no quarrel / amongst themselves.
 (A) (B) (C) (D)
- ६७) We have / already discussed / about / this issue
 (A) (B) (C) (D)
- ६८) Callous
 A) hard B) quiet C) tranquil D) frank
- ६९) Perennial
 A) thoughtful B) perpetual C) holy D) Premature

- ७०) Imposter
A) cheat B) lifeless C) angry D) lively
- ७१) A group of word which makes a complete sense is called a .....
A) sentence B) adjective C) verb D) noun
- ७२) A ..... is a word used to join words or sentence.
A) Conjunction B) Proper C) adverb D) preposition
- ७३) 'Hingoli' is a ..... noun.
A) Common B) Proper C) Collective D) Abstract
- ७४) The Headmaster ..... to speak to you.
A) wants B) is wanting C) was wanting D) wanting
- ७५) Here are your shoes ; I ..... them.
A) just clean B) just cleaned C) have just cleaned D) cleaning
- ७६) पुढील मालिका पूर्ण करा : ९, ५, १८, १०, २७, ?
A) ३६ B) १५ C) २० D) ४७
- ७७) प्रश्नचिन्हाचे जागी येणारी संख्या शोधा. FI : JM :: QT : ?
A) TW B) UW C) UX D) VX
- ७८) क्रिकेटचा मैदानाशी जसा संबंध आहे. तसा बुद्धिबळाचा कशाशी संबंध आहे?
A) वजीर B) सोंगट्या C) पट D) उंट
- ७९) एका विद्यार्थ्याने एका संख्येस २ ने गुणव्या ऐवजी २ ने भागले त्याचे उत्तर २ आहे. तर बरोबर उत्तर किती यावयास पाहिजे.
A) ४ B) १४ C) १६ D) ८
- ८०) जर $Z = २६$, $B = २$ असेल तर ६२९ चे रूपांतर कसे कराल ?
A) FJK B) FBI C) FMN D) FTH
- ८१) अजय ह्याचा एका रांगेत उजवीकडून १३ वा व डावीकडून १५ वा क्रमांक आहे. विजय याचा याच रांगेत डावीकडून २७ वा क्रमांक आहे. तर अजय व विजय यांच्या दरम्यान किती मुले आहेत?
A) ११ B) १२ C) १३ D) १४
- ८२) क्रम पूर्ण करा : ३३८, २११, १२०, ५९
A) १८ B) २२ C) ३५ D) ३७
- ८३) या गटाशी जुळणारे पद ओळखा : ५६७, ९४५, ५९४, ७३८
A) ६६७ B) ५४८ C) ६९३ D) ७४६
- ८४) ५० मीटर लांबीच्या कापडातून रोज ५ मीटर कापले जात असेल तर ते कापड पूर्ण कापायला किती दिवस लागतील ?
A) १० B) ०९ C) ११ D) १२
- ८५) आजचा वार शुक्रवार असल्यास चोविसाव्या दिवसानंतर कोणता वार येईल ?
A) सोमवार B) मंगळवार C) शनिवार D) रविवार
- ८६) जर घोड्याला हत्ती म्हटले, सिंहाला शेळी म्हटले, लांडग्याला सिंह म्हटले, हत्तीला घोटा म्हटले, व वाघाला गाय म्हटले तर चौखूर धावणारा प्राणी कोण ?
A) हत्ती B) घोडा C) वाघ D) सिंह
- ८७) सारिक : मैना :: वसुंधरा : ?
A) पृथ्वी B) बुद्धी C) मुलगी D) गाय
- ८८) सर्व खुर्च्या पुस्तके आहेत, काही पुस्तके खडू आहेत. या माहितीच्या आधारे खाली केलेल्या विधानांपैकी कोणते विधान अधिक ग्राह्य आहे असे म्हणता येईल ?
A) सर्व पुस्तके खुर्च्या आहेत. B) काही पुस्तके खडू नाहीत.
C) सर्व खडू पुस्तके आहेत. D) सर्व खडू खुर्च्या आहेत.
- ८९) २, ४, ८, १४, २२ ?
A) २८ B) ३० C) ३२ D) ३४
- ९०) एका सांकेतिक लिपीत UNITY हा शब्द ७६४२३ असा लिहितात SOLIDARITY हा शब्द ८७५४९१०४२३ असा लिहितात तर त्याच सांकेतिक लिपीत UNITARY हा शब्द कसा लिहाल ?
A) ७६४२१०३ B) ७६२०१३९ C) ७६४२१०२ D) ३०१२४६७
- ९१) जर $ACT \div AT = ११$ तर ACT म्हणजे कोणती संख्या असेल ?
A) ४२६ B) २६४ C) ६२४ D) ६४२

- ९२) एका छायाचित्र दाखवून एक ग्रहस्थ म्हणाला मला बंधू किंवा भगिनी नाहीत पण त्या माणसाचे वडील हे माझ्या पित्याचे पुत्र आहेत, तर ते छायाचित्र कोणाचे आहे?
 A) त्याच्या पुत्राचे B) त्याच्या स्वताचे C) त्याच्या पित्याचे D) त्याच्या पुतण्याचे
- ९३) मुलांच्या रांगेत सुजीतचा एका टोकापासून २५ वा नंबर आणि दुसऱ्या टोकाकडून २७ वा नंबर आहे. तर त्या रांगेत किती मुले आहेत?
 A) ५४ B) ५० C) ५२ D) ५१
- ९४) जर + म्हणजे भागाकार, - म्हणजे $\times$, $\div$ म्हणजे + व $\times$ म्हणजे -, तर $३६ \times १२ + ४ \div ६ + २ - ३ = ?$
 A) २ B) १८ C) ४२ D) ६.५
- ९५) ८०६२ या संख्येतील कोणता अंक गाळल्यास तीन अंकी लहानात लहान संख्या शिल्लक राहील?
 A) ८ B) ० C) ६ D) २
- ९६) ४९, ६४, ८१, १००, १२१, ?
 A) १४२ B) १४३ C) १४४ D) १४५
- ९७) २, ५, १०, १७, २६, ३७, ५०, ?
 A) ५६ B) ५९ C) ६२ D) ६५
- ९८) AKJ, ENM, IQP, ? QWV
 A) MST B) MTS C) NTS D) NST
- ९९) २८ : ३९ :: ५३ : ?
 A) ६४ B) ६७ C) ७२ D) २१२
- १००) EMPERSONATE : ETANOSREPMI :: HELIOGRAPH : ?
 A) HPAGOILEH B) HPRGOILEH C) HEPHIRAGO D) HPARGOLILEH

उत्तरे - जिल्हा निवड समिती, हिंगोली, तलाठी पदासाठी लेखी परीक्षा (५ ऑगस्ट २०१२)

१-D	२-C	३-B	४-C	५-A	६-A	७-D	८-D	९-C	१०-C
११-B	१२-B	१३-B	१४-C	१५-A	१६-D	१७-B	१८-B	१९-B	२०-D
२१-D	२२-D	२३-B	२४-B	२५-D	२६-C	२७-C	२८-B	२९-B	३०-B
३१-B	३२-B	३३-C	३४-C	३५-B	३६-D	३७-D	३८-A	३९-C	४०-C
४१-B	४२-A	४३-B	४४-A	४५-B	४६-D	४७-D	४८-B	४९-B	५०-C
५१-B	५२-B	५३-A	५४-A	५५-A	५६-C	५७-D	५८-A	५९-D	६०-A
६१-B	६२-B	६३-B	६४-C	६५-C	६६-C	६७-C	६८-A	६९-B	७०-A
७१-A	७२-A	७३-B	७४-A	७५-C	७६-B	७७-C	७८-C	७९-A	८०-B
८१-C	८२-B	८३-D	८४-B	८५-D	८६-A	८७-A	८८-B	८९-D	९०-A
९१-B	९२-A	९३-D	९४-B	९५-A	९६-C	९७-D	९८-B	९९-A	१००-A